

Trollens Nyheter utkommer för fyrtioförsta gången.

Grundad julen 1964

Trollens Nyheter

Årgång 41 julen 2004

TROLLSYKIEN TRÄFFEN 2005

Det är ingen släkträff bokad för 2005. Det visade sig att stugorna var bokade det datum som tidigare var bestämt. Så om ingen annan hittar någon plats som skulle

tilltala oss innebär det att Trollsykienträffen ställs in 2005. Det skulle i så fall vara första gången sedan starten 1969. Hör av er om ni hittar någon bra plats.

Historien om TN tillrättaläggs

Nils Holgersson i Vänersborg har tillsammans med chefredaktören ägnat sig åt undersökande journalistik under hösten och vintern. Chefredaktören har varit helt säker på att Trollens Nyheter grundades 1965 och den uppgiften har förekommit på alla TN sedan han tog över jobbet 1985. Det har vid närmare undersökning visat sig att det var inkorrekta uppgifter. Trollens Nyheter kom ut första gången i mitten av november 1964. Till jul samma år kom TN nummer 2, kallad UPA. Julen 1965 kom det tredje numret ut. Julnumret 1965 hade dessutom en bilaga med extra julläsning. Rätt ska vara rätt och historien skrivs nu om. Chefredaktören gör avbön om så behövs, men hoppas samtidigt att ni inte blivit så vilseledda att vi nu mister prenumeranter i strid ström. Läs mer om tillrättalägganden i chefredaktörens spalt på sidan 3. Annat att gotta sig åt i årets utgåva är historier skrivna av Nils Holgersson, Sven Ivarsson, Jerker Algotsson och Ulf Henriksson.

God Jul på er alla önskar Ch.red.

De tre första utgåvorna av Trollens Nyheter.

Trollens Nyheter – grundad julen 1964

Chefredaktör:

Lennart Östlund

Signalvägen 7

613 35 Oxelösund

Tel: 0155 - 359 09

Mobil: 070 - 5708 183

e-post: lennart.ostlund@telia.com

hemsida: <http://stranna.ses.nu>

Lokalredaktörer 2001

Nils Holgersson, Vänersborg

Eric Algotsson, Söderhamn

Ulf Henriksson, Vadstena

Sven Ivarsson, Sundsvall

- Nu är det dags att klarlägga!!

- Trollens Nyheter grundades julen 1964

"I år är det 20 år sedan jag tog över chefredaktörsjobbet för denna publikation. Det är också trettionionde gången TN ges ut".

Så började min text förra året. Det har nu kommit fram uppgifter som säger att detta är helt fel. Det har nämligen visat sig, efter noggranna efterforskningar att undertecknad tog över chefredaktörsjobbet 1985 och alltså sammanställer den tjugonde utgåvan just i år. Det har också kommit till min kännedom att Trollens Nyheter gav ut det första numret redan 1964, vilket innebär att det i år blir 41:a årgången men 42:a numret eftersom det 1964 gavs ut två nummer av TN, ett i november och ett till julen. Har någon av våra läsare andra synpunkter tager vi tacksamt emot dessa. Att uppgifterna om startår stämmer är viktiga för denna publikations identitet.

För övrigt har året flutit på som sig bör.

Som ni kan läsa på annan sida i denna tidning har jag och Åsa helt tagit över Stranna från och med december 2004. Det innebär alltså att Brudvägen 15 blir kvar i släkten och det känns trevligt.

Det har hänt en del på Stranna även i år, vi har ju börjat någon form av underhåll och renovering. 2001 kom det till en ny brygga, 2002 byggdes en ny veranda och i år blev det en ny balkong uppsatt. Den gamla plåtbalkongen började bli uppruttnad och det fanns inte mycket val när jag väl började kolla hur den såg ut i botten. En ny trädito sattes upp och jag är rätt nöjd med resultatet. Dessutom har alla gavlar utom sjösidan fått ett par strykningar med falu rödfärg vilket gjorde att fasaden blev som ny.

En riktigt God Jul och ett Gott Nytt År.

Ch.red.

Fästmanssoffan

Av Nils Holgersson

Prolog

Jonas i denna berättelse är min morfar. Han hette Jonas Svensson Östberg. Han var född i Nyåker, Enånger 1856 och levde till 1939, han blev alltså 83 år.

Under sin levnad var han bland annat bonde, fiskare, mjölnare, skraddare, fjärdingsman, agitator med mera kan troligen tilläggas.

Egentligen var det två tavlor, som jag minns från min ungdom, som gav mig iden till berättelsen.

Den ena tavlan föreställde ett, som jag tyckte, ganska stort hus vid en havsvik. Ett högt torn med fönster var byggt på husets tak och överst på tornets tak fanns en flaggstång med en svensk flagga. Nere i havsviken vid en brygga låg en relativt stor båt. I båtens för fanns ett namn målat. Båten var döpt till Titanic.

Den andra tavlan var en målning av Stranna. Ett timrat hus, som från början hade byggts i Vik och kallades "Berlins", efter han som hade bott där. Huset som Algot och Karin ropade in 1923 för 500 eller 700 kronor, jag minns inte vilket. Huset som var timrat plockades sedan ner och flyttades till Långviken. Där blev det inflyttningsklart 1933.

Det var lite funderingar kring dessa båda tavlor, som födde berättelsen om fästmanssoffan.

Sedan har jag också haft god hjälp, av det jag hört mor och far berättat, men även och kanske framförallt, det man fick höra, när moster Agnes och morbror Leon, var hemma och hälsade på.

Här kommer alltså berättelsen om fästmanssoffan, håll till godo, och God Jul och Gott Nytt År alla Trollsykier.

Fortsättning på nästa sida...

Här ligger den i havsviken, "Titanic", båten som Jonas Svensson Östberg ägde. I bakgrunden syns huset med flaggstång på taket.

Så såg den ut, fästmanssoffan.

Så här var det

Klockan var strax före fyra på morgonen, när Jonas öppnade dörren till snickarboden och drog ut flakvagnen. Han gick in i boden och drog isär den lilla fästmanssoffan i sina två delar.

Soffan hade han tillverkat under vintern, i fotogenlampans sken. Den var inte mer än en och halv meter lång och en halv meter bred. Den hade en låg böjd rygg i ena kortändan och ett bak stycke som var mjukt uppsvängt i samma ände. Ryggen liksom kortändan var stoppade och klädda med ett blått tyg, med röda och vita blommor och slingor av gröna blad.

Soffan var försedd med utdragbar ligglåda och en madrass av halm, för två personer, täcke och kudde. Ett lock av välhyvlat och putsad furu täckte lådan. På locket låg ett stycke av samma tyg med tre centimeters stoppning.

Jonas bar ut ligglådan och ställde den på den lilla flakvagnen som stod utanför lidret, han hämtade bakstycket och lyfte upp det på vagnen. Han tittade upp mot vindflöjeln, som satt högst upp i flaggstången, i tornet på huset. Det blåste östan, men det var ganska lätta vindar.

Det skulle bli en fin dag. I söder syntes en grå molnfront, men den verkade dra söderut.

En liten stund senare kom Leon gående in på gårdsplanen.

- Jasså, du kommer nu när det är lassat och färdigt, sa Jonas.

- Vi sa klockan fyra sa Leon och tog upp rovan ur västfickan... Nu är den en minut i fyra... så jag tror att jag går en liten vända, så jag

inte skämmer bort dig med att komma för tidigt, sa han och gick skrattandes en runda på gårdsplanen. Även Jonas skrattade.

- Ja ja, sa han, det är bra att du är i tid, så vi kommer iväg.

Dom tog kärran och drog den ner till bryggan vid sjöboden. När dom fått ner soffan i båten, lossade dom förtöjningarna och la ut. Under tiden tände Jonas blåslampan och värmdde upp "kulan", såg Leon till att båten kom en bit ut från bryggan. Jonas drog ut handtaget ur svänghjulet, tog ett fast tag om handtaget och svängde hjulet några gånger fram och tillbaka, innan han hastigt drog det runt en gång och släppte handtaget. Motorn startade perfekt och gav små jämna puffar ur avgasröret.

Båten rörde sig sakta framåt

Båten rörde sig sakta framåt och det dröjde inte länge förrän den plöjde upp stora vågor när den drog ut genom fjärden.

- Var har du varit den senaste veckan, frågade Leon.

- Jag har varit i Gästrikland på en runda. Jag har besökt fyra nykterhetsloger, och haft Apellmöten utomhus på ett tjugotal platser om spritens fördärv. Dessutom har jag fått beställningar och tagit mått på fem kostymer som ska vara klara till oktobermarknaden i Gävle, där jag ska träffa beställarna. Han tystnade en stund sen fortsatte han. Så nu får du och Tyko sköta fisket under några dagar under tiden jag "måttar" och klipper till kostymerna. Sen får vi hjälpas åt med nålning och sömnad så vi hinner klart. Ni får pengarna för varsin kostym och jag tar för dom tre övriga. Men kom ihåg att det är kvällsjobb, så det blir ingen smitning från dagsverkena.

- Ja, ja det är hårda bud när du ska bestämma

Soffan skulle lastas på båten.

takten men vi får väl höra vad Tyko säger.

- Han är i behov av pengar så han säger inget, och det gör nog inte du heller, när du öppnar plånboken, och ser att det bara är damm som ryker ur den.

Det blev tyst en stund

Det blev tyst en stund dom hade kommit ut ur Siviksfjärden och rundade Rönholmarna och gick mot sundet mellan Slagsön och Felön. Till vänster syntes sundet in till Rönholmsviken.

- Hade du några ryssjor där inne i våras? Frågade Leon och pekade in mot viken.

- Jo då, jag hade fyra stycken. Jag tog vara på ett fyrtiotal gäddor. Den största på runt åtta kilo, men det var gott om gädda i våras, så det blev dåliga priser på aktion. Fast jag tog en del och sålde vid sidan om, och dom gav faktiskt bättre.

- Jasså, sålde du vid sidan om. Jag har för mig att du åkte runt och agiterade för bildandet av yrkesfiskarnas samorganisation så skull det väl inte säljas någonting vid sidan om. Utan allt skulle gå genom föreningen.

- Jo, men då tala vi aldrig om skräpfisk som mörtar, löjor, simpbor och sånt, utan om strömning.

- Jaha, å gäddorna ska alltså räknas som skräpfisk nu då, sa Leon.

- Nä, sluta nu, och titta hur du styr. Gå inte för nära på Slagön, du har två stora stenar tio meter ut vid första udden, håll ut lite så går du fritt, och båten tuffade vidare in över Olöbottnen.

- Varför, har du skaffat dig den här stora båten? Är det sant att du ropade in den på auktion i Gävle? Frågade Leon.

- Jo, det stämmer, jag hade en otrolig tur och fick den för nästan ingenting. Visserligen fick jag låna upp pengarna men jag fick den nästan gratis.

- Vi får hoppas att det blir lika gratis när lånet ska betalas. Det kan bli besvärligt att reda upp fler konkurser. Men du har inte svarat på vad du skall ha den till?

- Jag ska sammankalla alla fiskare från Söderhamn till Hudiksvall till ett möte. Där ska jag förklara för dom varför jag har köpt in den här stora skutan, sa Jonas.

- Jag har nog inte tid att vara med på det mötet, så jag tycker du ska berätta för mig nu, sa Leon.

- Jo så här har jag tänkt. Jag ska hämta upp eller köpa upp all fisk som fångas ute vid fiskelägena, och frakta den in till uppköparna i Hudiksvall, Enånger och Söderhamn.

Jag har beställt två nya "snebbar" av Östlin i

Njutånger, som jag kan koppla efter skutan, dom gånger det blir mycket fisk.

- Jaha, där var vi två steg närmare konkursen redan!! Hade det kanske inte varit bättre att ha mötet först innan du köpte båten?

- Det har ingen betydelse dom kommer bli jätteglada, att slippa ligga att köra eller ro in till uppköparna.

- Javisst, dom blir jätteglada om du gör det gratis. Men om du inte ska göra konkurs redan första dagen, så måste ju även du ta en summa för transporten. Och då blir dom väl inte lika glada.

- Jag förstår mig inte på dig Leon, du försöker alltid måla fan på väggen, när jag kommer med någon god ide!

- Ja, du tycks alltid tro att det bara är att gapa så kommer dom stekta sparvarna flygande in i munnen på dig, sa Leon.

Båten tuffade vidare

Det blev tyst och båten tuffade vidare. En halvtimme senare närmade de sig Täljeviken och Leon undrade var de skulle förtöja.

- Du kan gå in till Mårtenssons brygga, för jag skal ändå in och prata lite med Emil.

När dom förtöjt båten, hjälptes de åt att

Häst skulle lånas för transporten.

bära upp soffan till vägen, som gick från Mårtenssons in mot kyrkbyn.

- Det ser inte ut att vara någon hemma hos Emil, du kan vänta här så ska jag gå och se efter, sa Jonas.

Han var snart tillbaka.

- Nä, det var ingen hemma så nu kan vi göra sällskap till prästgården.

Bort mot prästgården

Dom knallade efter den smala vägen, bort mot prästgården, när dom var nästan framme sa Jonas.

- Nu får du gå upp till Johan o Britta och låna häst o kärra. Sen så åker du ner till båten och lastar på soffan, och kör den till Vik. Men kom ihåg att köra försiktigt utför backarna på andra sidan Viksberget.

- Tänk om dom har alla hästarna ute på jobb, hur gör jag då?

- Då tar du soffan på axeln och bär den till Vik.

- Va,? bära soffan till vik, vad menar du!!

- Förstår du inte redan att jag har vidtalat dom, att få låna häst, sa Jonas.

Och skrattade. Sen fortsatte han.

- Jag ska till Frans på Backa, och till snickarjohan i sundsäter. Jag måste till dom och försöka diskutera ett samgående mellan Internationella Godtemplarorden och den nationella Templarorden. Vi måste åtminstone lära oss att samarbeta, om vi ska lyckas värva fler medlemmar och minska alkohol-

skador och familjetragedier.

- Du har aldrig tänkt på familjetragedin, som kan hända hemma om du håller på som du gör, sa Leon.

Men Jonas hörde inte, utan fortsatte.

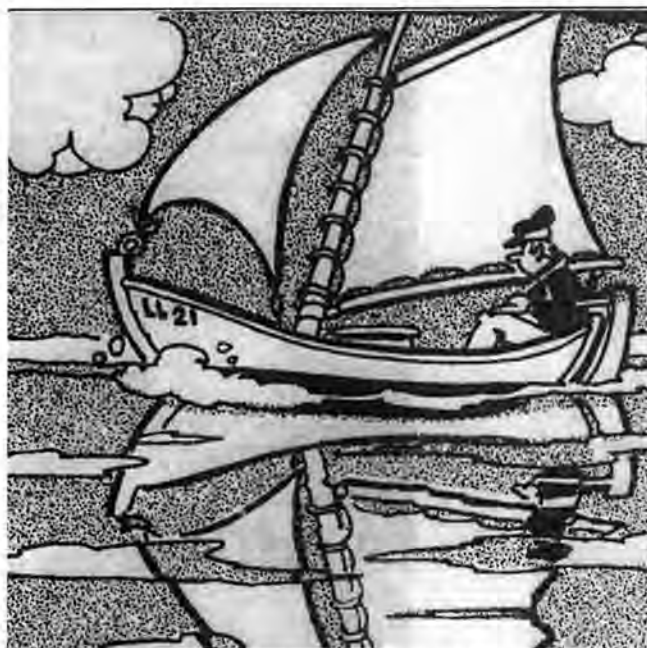
- Jo, jag måste till skomakaren också. Jag lämnade in ett par läderstövlar där, som han skulle sula om... Va sa du föresten? "Aldrig tänkt på familjetragedin", vad menar du?

- Nä, det var Ingeting, sa Leon. Om du själv inte begriper vad jag menar. Men det kanske inte skulle skada om du var hemma lite mer. Mor får slita både med hemmet, husdjuren och jordbruket, när både Tyko och jag ska sköta fisket, så du ska kunna åka runt och tala om alkoholens risker och hemskheter. Men ni älskar ju att tala så det är kanske inte så underligt...

Jag hörde på byggda

Jag fick föresten höra på byggda. Att du hållit tal och hälsat kronprins Gustav välkommen till bygden, och utbringat ett leve för honom när han var här och återinvigde den nyrenoverade altartavlan i kyrkan också.

- Ja, det gjorde jag men vad tycker du jag skulle göra då. Den där storbonden Bredin, krävde ju på "stämma" att han absolut skulle hälsa kronprinsen välkommen. Efter som han hade det klart största jordbruket i bygden. Han gav sig ju inte, så det blev beslutat, han skulle hälsa välkommen. Flera deltagare på "stämma" kom fram till mig efter mötet och sa att jag skulle vara beredd, att hålla häls-

Varför har du köpt den här stora båten?

ningsanförandet för dom visste att han aldrig skulle klara av det.

Vad skulle jag gjort

- Vad tycker du jag skulle ha gjort, när kronprins Gustav ko och Bredin stod där och harkla och stamma, och inte fick fram ett vetigt ord. Skulle jag gått hem kanske. "Näe du, då får en ställa upp för byggda, och göra så gott en kan. Å jag tro både folket och kungligheterna blev nöjda." Å kronprinsen tog mig i hand, å tackade för den fina skildringen jag hade givit honom av socknen Enånger."

- Jo, jag tror säkert att du gav en mycket bra skildring av bygden, men det är inte vad jag pratar om, utan jag tror att det skulle vara bra om du var hemma ibland. Jag tror att mor behöver din hjälp.

- Jo då, det vet jag nog också, men det kan vara svårt att få tiden att räcka till, och jag har svårt att ta bort något som rör nykterhetsföreninga, den har alltid varit mitt skötebarn.

- Jo, det är nog riktigt men du har några skötebarn som kan vara viktigare. Du har ju sju stycken. Dom heter Alida, Agnes, Leon, Ville, Ture, Tyko och Karin.

- Det vet jag nog om, men dom skötebarna har allt börjat bli så pass gamla, så dom måste börja klara sig själva. Du fyllde trettioåttå i april och den minsta "Gullkarin", som jag brukar säga blir tjugotre i juli. Men det är klart Leon känner du att du behöver bli omskött än så får du väl flytta hem till Sivik, sa Jonas och log.

När de var framme vid prästgården, sa Jonas till Leon ännu en gång, att vara försiktig när

Den lilla grå stugan.

Morfar Jonas...

han körde i backarna från Viksberget och ner mot Vik, sen sa han.

- Du få hälsa så gott till Algot och Karin, och så får du ge "Lill-Lars" en riktig "björnkram" från morfar. Hästen stallar du hos Anders-Olof och Kjellmans, och hälsa så gott till dom också. Ja, sen ses vi imorgon vid middagstiden. Jag sover i båten, om jag inte blir bjuden att övernatta hos någon av dom jag ska till.

Dom vandrade åt varsitt håll

Dom vandrade iväg åt varsitt håll. Jonas ner mot kyrkan och byn, och Leon upp mot Johan Blomkvists.

När Leon hämtat häst och kärra, körde han ner mot Tälje och lyfte på soffan, sedan drog han iväg bort mot Vik. Hästen var lugn och stadig och lätt att köra. Vägen var någorlunda farbar, även om vårens snösmältning gjort så att grus och stenar hade spolats bort på sina ställen och gjort djupa diken.

När han kom ner till "Grindtäckta" på andra sidan berget blev vägen mycket bättre, och det gick lättare att köra. Vid "Kutbäcken",

eller Kvarnmyrbäcken som den egentligen hette var det en rejäl översvärmning. Leon trodde att han skulle bli tvungen att stanna men hästen bara lunkade på genom vattensamlingen, och vattnet gick halvvägs upp på hjulen.

Lite senare var han framme i byn, vid Anders-Olof och Källmans där han skulle ställa hästen, men han fortsatte genom byn bort mot den lilla grå stugan, som låg intill byns största gård där storbonden Sven Eriksson bodde. När han körde in på gårdsplanen framför stugan kom Karin och Lill-Lars ut och mötte.

- Är du redan här, ni måste ha åkt tidigt hemifrån i morse?

- Ja vi åkte vid fyra tiden, du vet hur det är med far han vill iväg tidigt. Han har alltid mycket som ska hinnas med. Nu skulle han till flera stycken i Njutånger. Han trodde inte ens att han skulle hinna hit. Men det tror jag att han gör, hur sent det än blir. Jag tror inte att han vill missa att få träffa "Gullkarin" och "Lill-Lars", sa Leon och skrattade.

- Ja, jag hopas verkligen att han kommer, men

nu får du komma in. Algot kommer hem på middag när som helst, så vi ska äta.

- Då blir det väl pannkaka? Sa Leon.

- Ja visst, pannkaka har vi minst åtta dagar i veckan till middag, men på frukost brukar vi variera oss och ha något annat. Då brukar vi ha uppstekt pannkaka, sa Karin och skrattade.

Dom satte sig att äta

Dom gick in, och det dröjde inte länge förrän Algot kom och dom satte sig att äta.

- Det var en väldigt fin soffa du har på vagnen. Var ska du med den frågade Algot?

- Ja du, den ska allt in i huset här om jag får någon som hjälper mig att bära. Man kan säga att det är en försenad bröllopsgåva.

- Jösses, sa Karin är det vi som ska få den fina bäddsoffan?

- Är det du som har gjort den?

- Vi har allt hjälpts åt både jag Tyko och far, under vinterkvällarna, och far har kallat den för "fästmanssoffan" när han har hyvlat och slipat på den.

Trollyskienträffen 2004

Sannerudsgården i Tiveden blev åter samlingsplats för Trollyskierna. Som vanligt bjöds det på allehanda aktiviteter. Några gjorde den årliga utflykten, bla bevistades Karlsborg och några slussstationer längs den vackra Göta Kanal. Grötlunken har hängt med sedan begynnelsen och Stefan har skött frågorna under senare år. En

grillkväll anordnades och vädrets makter stod någorlunda på vår sida under veckan. Bernie vann Medelmästerskapet före sina bröder, något som inte grämer dem speciellt mycket. Vandringspriset är nu återfunnet och befinner sig på Stranna tillsammans med republikens fana, som saknades vid årets träff. Som du säkert sett är det ingen träff bokad för 2005 och det kan möjligen bli så att träffen blir inställd om ingen lyckas hitta en plats där vi kan samlas.

Till vänster ses Ingemar, Bernie och Beata agera badvakter vid den lilla sandstranden som låg ett stenkast från stugbyn där vi höll till.

Om någon har tips om var vi skulle kunna vara nästa år hör av dig så snart som möjligt så att vi hinner boka in det i våra kalendrar.

Ett tack riktas till värdarna för Träffen 2004.

Mitt Stranna

Av Ulf Henriksson

Ulf skriver om sina minnen från Stranna.

Stranna, en plats som för mig alltid betytt en trygghet och en värme. Det är svårt att förklara mina känslor för den platsen, ännu svårare är det nu när jag slutligen tagit beslutet att inte längre vara delägare i min farmors och farfars hem.

Men minnet av Stranna kommer alltid att vara ljus för mig. Jag har upplevt saker där, som jag alltid kommer att vårda inuti mig. På Stranna lärde jag känna min farmor och komma henne nära. Min farmor, en person jag lärde mig beundra, under den tid jag ägnade mig åt släktforskning och hon är en person jag fascinerar mer och mer av nu när jag efteråt läser saker som hon skrivit och hör hur andra människor såg på henne.

Min kärlek till Stranna och till min farmor kommer att leva kvar.

Mitt första besök

Mitt första besök på Stranna var julen 1965, jag firade alltså min första julafton där, till-

sammans med kusin Anders och hans familj.

Två månader tidigare så åkte jag tåg förbi Stranna och min mamma har berättat att farmor stod utanför huset och vinkade med en stor kökshandduk när tåget körde förbi.

Det har blivit en del spikande under året.

Det gamla soluret.

Då var jag på väg ned till Trollhättan för att träffa min pappa efter att ha bott den första månaden hos min mormor och morfar uppe i Väja.

Men julen 1965 var jag alltså på Stranna och jag vet inte, men ända sedan dess har jag haft en speciell dragning till Stranna på vintertid och då särskilt i juletid. Jag minns farmors julpynt, inte från 1965 förstås men från senare besök, och hur hon ställde i ordning tomtar och hur hon gjorde snö av bomull på byråbordet och jag minns ljus, röda stearinljus som utstrålade värme.

En familjehögtid

Julen är för mig en familjehögtid och alla jular efter det har jag firat med min mormor och morfar. Jag gör så fortfarande. Den värme som jag kände när man kom in på Stranna i juletid, först på farmors tid och senare när min pappa bodde där, det är den jag förknippar med familjehögtiden julen.

Jag minns när jag var ganska ung, då åkte ju mamma och jag alltid tåg upp till mormor och morfar. På vägen passerade vi ju alltid Stranna och jag minns de korta ögonblick som man såg Stranna och de gånger jag såg farmor stå där och vinka till oss eftersom hon alltid visste vilket tåg vi skulle komma med.

Detta gällde både på somrar och på vintrar när vi åkte förbi. Jag minns särskilt en gång, då vi åkte nattåg upp och jag var för gammal för att sova i samma kupé som mamma, så jag måste ju ha varit mer än 12 år. Jag minns att jag inte kunde somna i min vagn på kvällen trots att klockan var över midnatt, för jag ville inte missa att se Stranna. Så strax efter att vi lämnat Gävle C så gick jag ut och satte mig i korridoren och väntade på att Stranna skulle dyka upp. Jag var rädd för att missa det, så jag tittade ut genom rutan – ut i mörkret, där man nästan inte såg någonting. När vi sedan passerat Söderhamn stirrade jag ut genom fönstret och väntade..... och så småningom dök det lilla huset upp, det lyste i fönstret i trappan och jag vinkade. Efter det kunde jag gå och lägga mig och sova, tills vi kom till Sundsvall där det var dags att byta tåg.

Väntan och glädjen

Den där väntan och den där glädjen över de få sekunder det handlade om som man verkligen såg Stranna, den är obeskrivbar. Jag blir varm bara jag tänker på dessa stunder.

Jag minns när jag var liten, det bör ha varit i början av 1971 och jag var på vinterbesök hos farmor och farfar, fast jag minns inte farfar så mycket från just detta besök. Jag och farmor gick tillsammans ut på isen. Det var något helt fantastiskt för mig. Jag var ju

fruktansvärt rädd för att gå ut på isen, men farmor hade sparken med sig och vi gick och gick. Jag fick åka på sparken också. Det knakade under sparken och varje gång trodde jag att jag skulle falla ner i något hål, men naturligtvis gjorde jag inte det. När vi kom hem fick jag något varmt att dricka, jag tror det var varm mjölk. Sedan fick vi besök av Simone och Salome från granngården. Jag minns att jag blev väldigt blyg och tyst. Jag minns inte Allan från den här tiden, men jag tycker det är fascinerande att nu varje gång när jag varit på Stranna så har Allan kommit över och växlat några ord. Den tryggheten som har känts med de grannar som funnits där bidrar naturligtvis till alla positiva känslor jag har kring Stranna.

Mina starkaste minnen

Men det var när jag gick på högstadiet och gymnasiet som mina starkaste minnen av Stranna skapades. Det var när jag firade mina sportlov där, tillsammans med farmor. Efter att farfar gått bort, så pratade farmor och jag jättemycket om deras liv tillsammans. Om vilka jobb farmor haft och hon förklarade vad farfar jobbat med. Hon berättade om sina föräldrar och i samband med detta visade hon mig de två blå böckerna med Njutångers och Enångers församlings släkter samlade. Hon visade mig namnen på farmor och farfar och på min pappa och jag minns att jag blev stolt över att min pappas namn fanns i en sån bok. Sedan började mitt forskarintresse, då jag började forska först rakt bakåt och senare både bakåt och framåt. Jag höll på med detta på tre sportlov, förutom att jag var ute och åkte skidor och spark förstås. Jag blev helt betagen av allt detta och jag har mina anteckningar kvar från den tiden. Jag minns särskilt när farmor berättade om Elin Hedvig Margareta Lindblom. Farmor berättade att hon sett henne på film, i Kvinna utan ansikte. Hon berättade att Elin Hedvig Margareta flyttat till Amerika och

jag minns att jag ett tag tittade på alla amerikanska filmer för att se om hennes namn skulle dyka upp bland eftertexterna där.

Nu har ju pappa fortsatt och kompletterat denna historiska släktforskning och jag läser den med intresse och i somras ordnade pappa till att jag fick komma in på Njutångers museum och hålla i den sabel som min förfader använde för att jaga bort ryssen med. Historiens vingslag i den här trakten har påverkat mig mycket.

Efter att pappa bosatte sig på Stranna, så fick jag ju tillbringa mer tid på Stranna. Först medan farmor först bodde kvar och senare

Den gamla bron på Stranna.

Solnedgångarna på Stranna, finns det något vackrare?!

när pappa bodde där själv och farmor fanns på Njutångersgården och Lyckbacken. Jag minns när jag tog med mig Rima till Stranna och vi tillsammans åkte till farmor, det var näst sista gången jag besökte min farmor och jag minns hur farmor hade svårt att uttrycka orden men hur glad hon var för min skull, när jag presenterade min flickvän. Farmors ögon glittrade alldeles speciellt och den stunden har för alltid etsat sig fast i mitt minne. Nästa morgon när Rima och jag skulle åka vidare hade det kommit så mycket snö, så att innan vi åkte fick vi skotta i drygt en timme för att komma in i bilen och för att komma ut från gården.

När pappa ringde

När pappa sedan en dag ringde mig och sa att han bestämt sig för att sälja Stranna så drabbades jag av panik. Jag ville inte att denna historiska plats skulle hamna i någon annans händer. Därför försökte jag verkligen att se om det var möjligt för mig att behålla Stranna. Med hjälp av kusin Lennart så löste det sig ju. Stranna blev kvar i vår släkt så som jag önskat.

Min första åtgärd som fastighetsägare blev att renovera badrummet, jag minns allt hårt slit med att få bort badkaret, att få bort kakel och att slipa. När sedan kusin Margareta flyttade in så blev ju min tid på Stranna begränsad. Jag var ju där några gånger, men det var

inte så ofta.

När sedan Margareta flyttat så fanns ju mer tid för mig att vara på Stranna, men tyvärr har jag bara tillbringat tre veckor på Stranna de senaste två åren, trots obegränsad tillgång. Men några av de sommarkvällar och höstkvällar jag tillbringat där med den underbara solnedgången är ju obeskrivbara. Att njuta på denna plats har varit helt underbart och solnedgångarna finns etsade kvar på min näthinna för alltid.

Men så här i eftertankens kränka blekhet så inser jag ju att jag aldrig egentligen passat som fastighetsägare och att det varit tur att

åtminstone Lennart haft tummen på något annat ställe än mitt i handen, annars hade väl Stranna varit förfallet idag. Lennart och Åsa med benägen hjälp från andra har lyckats fixa verandan, bryggan, balkongen och inte minst inrett Stranna smakfullt och fint. Jag trivs att vara på Stranna.

Jag saknar också farmors Stranna

Men jag saknar också farmors Stranna, så som det var då. Allt det där som jag nu blir nostalgisk över och inser att det inte går att få tillbaka och att jag inte är rätt person att ens försöka återskapa det. Det får läggas till handlingarna som fina minnen från en plats som tillhör en av mina favoritplatser i världen och där jag umgåtts med olika människor, men mest med min farmor för vilken jag känner djup beundran och respekt. Min farmor som gav mig en trygg plats i världen, där jag kunde finna mina rötter och där jag kunde njuta i avskildhet av livet. Mina sportlov hos farmor finns bevarade som några av de händelser i livet som jag kommer att minnas bäst.

Så Tack Stranna och Tack farmor för alla fantastiska stunder.

Jag kommer att kika ner lite nu och då och titta på en solnedgång eller två, bara för att få minnas tillbaka.

”Tronen

Av Sven Ivarsson

Nu äntligen är den klar!

Efter flera sommars provisorium har vi under sommaren tagit ett ordentligt krafttag och gjort ”Tonen” klar.

Ja, du kanske inte vet vad en tron är. I detta fall handlar det om något så prosaiskt som ett utedass. Vi har i flera år på vårt sommarviste på Hemsön i Ångermanland fått leva med olika modeller av denna för trevnaden så viktiga inrättning. Så i fjol somras införskaffade vi material för detta bygge. Då var vädret sådant att det inte gick att föra bygget i hamn. Solen sken och det var varmt i vattnet och det måste man ta vara på.

Vädret mer byggvänligt

I år var vädret mer byggvänligt, så att säga, och därför kom det också till stånd i år. Nu ska ingen tro att det bara är att slå upp fyra väggar med en dörr på ena sidan och en lämplig bänk därinne att sitta på. Det är mer än så.

Först måste lämpligt virke skaffas, det bör ha intressanta ådringar som man när man sitter där kan studera och fantisera kring. När detta var införskaffat så gällde det att ha klart för sig hur man vill att det hela rent arkitektoniskt ska ta sig ut. Det första som ska göras är således en ritning utifrån olika vinklar. När detta är klart ska en arbetsbeskrivning göras. Verktyg av lämplig art ska tas fram. Spik, skruv samt andra beslag är saker som det är viktigt att få tag i.

Nu kan bygget börja!

Väggar och tak går rätt fort att få upp. Dörren är lite besvärlig att få till om man inte är noga med att mäta hur stor den ska vara. Det är inte roligt om dörren blir för liten eller för stor. Vi fick till det efter ett par försök. Nu har vi kommit fram till det som är verkligt finsnickeri, utformning och färdigställande av sittbänken. Här är det viktigt att man tänker på materialets kvalitet. Det ska vara senvuxet för att få en fin och mjuk yta. Inga grova stickor och sprickor. Det är nämligen kroppens känsligaste del som kommer i kontakt med detta material.

Bänkens höjd är också av stor betydelse.

Inte för hög och inte för låg, lagom är bäst. Utgå från höjden på en vanlig köksstol och lägg på cirka 10 centimeter, då blir det lagom.

Hålet i bänken är en annan detalj som är viktig. Här tror jag inte att jag vill föreslå något särskilt mått, utan jag överlämnar åt läsaren att själv bestämma. Tänk bara på vilka som ska utnyttja inrättningen. Glöm inte att morbror Kalle och moster Agda kan komma på besök.

Ett snyggt lock ska det va

Ett snyggt utformat lock med ett praktiskt handtag förhöjer trevnaden. En liten låda för toalettpapper bör också finnas. Som toalettpapper rekommenderas t ex gamla telefonkataloger. Dagens priskuranter är oftast tryckta på sådant där glättat papper som inte alls passar till detta ÄNDAMÅL. Om man inte kan få tag på en gammal telefonkatalog går det i värsta fall bra med vanligt inköpt toalettpapper.

Införskaffa sedan lämplig konst att pryda väggarna med, bilder av gamla kungar och drottningar är något som alltid går hem. Gamla vackra pappersbonader pryder sin plats liksom reklambilder för Edet toalettpapper mm.

Någon form av ljuskälla bör finnas.

Det är inte bara när man ska bygga.

Naturligtvis är det vackert och stämningsfullt med en gammal fotogenlampa, men finns det barn i familjen är detta inte att rekommendera. Man kan då lämpligen ha en ficklampa av något slag, helst en sådan där gammal fyrkantig med platt batteri. Lämplig litteratur är

ett måste på en sådan här inrättning. Gamla veckotidningar kan man få av vänner och bekanta om det skulle vara så att man inte har några själv.

Så slutligen ska ett vackert hjärta sågas upp i dörren. Gör det bara inte för stort, det är meningen att man bra ska se ut och inte in. Naturligtvis ska en tunna in. Här finns två olika lösningar. Endera kan man göra en lucka på baksidan där man kan ställa in tunnan eller också kan man göra sittbänkens skiva så att den går att fälla upp. Båda lösningarna är lika bra, enligt mitt förmenande.

Nu är det dags för invigning. Vid lämpligt tillfälle (när nöden gör sig påmind) kliv in i templet, ta bort locket och sitt upp på bänken. Läs en gammal veckotidning eller bara sitt och filosofera medan du studerar väggarnas ådringar och uträttar dina behov. Gå sedan därifrån lättad och avslappnad för att med förnyade krafter ta itu med dagens problem.

Lycka till önskar

Sven Ivarsson

Livsnyljutare

Ett lyft på Stranna

Stranna har fått en ansiktslyftning i sommar. Fasaderna har rödmålats och en ny balkong har satts upp. För att fylla upp lite plats visar jag här lite bilder från det arbetet.

Klumpe och hans nya vänner

av Ulf Henriksson

Klumpes år har varit omtumlande, så som det kan vara för troll ibland. Här i Ombergsskogen var vintern inte särskilt vit och det gjorde att Klumpe fick det lättare att gömma sig i skogen. Det är ju svårt för ett troll att gömma sig i snö, som ni förstår.

ljust ute under en hel månad. Såna dumma idéer skulle ju vi troll aldrig komma på. Klumpe tycker det vore mer naturligt att man åt hela tiden när det är ljus, eftersom Klumpe är så glupsk, men som sagt Klumpe får lära sig nya saker.

Det har hänt mycket i Klumpes värld under det gångna året. Här skriver han om det.

Klumpe har haft mycket att göra på jobbet under året. Klumpe arbetar just nu med många olika projekt, många som varit mycket spännande. Nästan alla projekt går ut på att träffa nya människor och det tycker Klumpe är roligt. Klumpe får lära sig så mycket av andra människor. Klumpe har fått många nya vänner från andra länder, som kommer långt ifrån, inte bara på andra sidan lilla vattnet och stora vattnet, utan även såna som kommer från länder som ligger ännu längre bort, bortom bergen och andra vatten. De nya vännerna kommer från länder som Klumpe knappt kan uttala namnen på.

Får lära nya ord

Klumpe får lära sig nya ord som t ex Ramadan. Tänk vilka konstiga människor det finns, de är inte alls som oss troll. De här människorna bestämmer sig för att inte äta så länge det är

Klumpe får också lära sig mycket om hur de har det, de här människorna från långt-bort-i-stan och allt vad deras länder heter, hur illa människor behandlar varandra. Vi troll är ju rätt snälla och varmhjärtade, men människor kan vara mycket elaka mot varandra och göra varandra illa. Och en del av dem som Klumpe träffar blir lika illa behandlade av människor här som de blev i sina länder. Konstigt tycker Klumpe. Konstigt att människor inte lär sig att vara snälla mot varandra.

Problem med unga

Klumpe har också haft problem med unga människor som har fått löss i håret, ja för de har i alla fall rakat av sig allt hår. De här ungdomarna tycker inte om att Klumpe har nya kompisar och gör allt för att Klumpe och hans kompisar

Klumpe har träffat nya människor och besökt spännande platser under året.

inte ska ha någonstans att träffas. Det gick så långt i våras att någon (polisen vet inte vem, men Klumpe känner på sig att det var de här ungdomarna utan hår) tänkte på huset där Klumpe träffade sina vänner så att hela huset brann ner och dessutom slog de ner en av Klumpes kompisar med ett baseballträ. Klumpe blev därför väldigt rädd, så nu träffar Klumpe sina kompisar mer i smyg och på olika platser för att de där ungdomarna inte ska få veta var de är.

En av höjdpunkterna

En av Klumpes höjdpunkter under året var annars när Klumpe fick åka med sina arbetskompisar ner till norra Italien. Klumpe fick gå i den historiska byn Solferino och också besöka katedralen i den lilla staden Castiglione, där en av Klumpes förebilder, Henry Dunant en gång gjorde stora insatser för skadade soldater. Klumpe fick kliva runt i Henrys fotspår och känna historiens vingslag. Klumpe blev

hänförd av upplevelsen och känner sig upplyft att fortsätta jobba med sin förening som Henry en gång startade.

Klumpe började ju året som ett singeltroll, men i maj träffade Klumpe en ny tjej, som heter Anna. Anna och Klumpe trivdes jättebra tillsammans och Klumpe tog med sig Anna och lät henne träffa alla trollkusiner och trollfarbröder och fastrar i somras. Men när hösten kom och löven föll av träden, så föll Annas känslor för Klumpe bort, så nu är Klumpe ett singeltroll igen. Men nu när Klumpe är datoriserad så dröjer det inte länge förrän Klumpe går på nätdejting igen och då vet man ju aldrig.

Brottas med pengarna

Klumpe har under året också försökt brottas med sina pengar. Klumpe har ju alltid trott att han var ett rikt troll, men under året har Klumpe konstaterat att pengarna inte räcker till allt som Klumpe vill göra. Det har gjort att Klumpe efter många hjärtesorger tog kontakt med sin trollkusin i Oxelösund och kom överens om att Klumpe inte längre har råd att äga trollfarmors gård. Så numera äger trollkusinen och hans sambo gården alldeles själva. Det var jobbigt för Klumpe att komma till det beslutet, men Klumpe är glad att det ändå finns kvar i trollkusinens ägo.

Klumpe har hittat en ny trollkoja i Ombergsskogen som Klumpe ska flytta till i början av nästa år. Det blir bättre för Klumpe som får mer utrymme till alla saker som Klumpe samlat på sig.

Leta nya däck till trollbilen

Nu ska Klumpe gå ut i snön och leta efter nya däck till trollbilen. Det är viktigt att trollbilen går säkert när Klumpe ska åka norrut och träffa sin trollpappa.

Ha det bra till nästa år säger Klumpe.

Alias Ulf Henriksson

Illustrationer: Åsa Lindgren

Klumpe ska på nätdejting.

Vad minns trollosykier av år 2004 ?

av Ulf Henriksson

Här kommer en aktuell frågetävling, en gröt-lunk i risgrynsgrötens tecken så här i jultidningen.

13 frågor behöver 13 svar. Detta är en tävling och det finns en CD-skiva i potten precis som i Ring så spelar vi om ni skickar in era svar senast den 30 januari 2005 till Ulf-Henrik Östlund, Nådendalsvägen 20 A, 592 31 Vadstena eller till ulf-henrik.ostlund@vadstena.visit.se

Skivan går till den som har flest rätt. Om fler personer har lika många rätt så lottas skivan ut bland dessa.

Lycka till !

1. Hur många silvermedaljer tog Sverige vid OS i Aten 2004?

1. Ett X. Fyra 2. Noll

2. I februari uppdagades att en norrman lurat sig in på ett svenskt sjukhus och "låtsas" vara läkare. Han utförde operationer och gav råd till patienter, trots att han saknade läkarexamen. På vilket sjukhus hände detta?

1. Uddevalla X. Torsby 2. Karlstad

3. En svensk tidningstecknare avled i januari 2004, 85 år gammal. Han var internationellt känd för sina politiska karikatyror. Under vilken signatur blev han känd?

1. Rit-Ola X. Ströyer 2. EWK

4. Det ukrainska valet som genomfördes i november underkändes av EU och USA. Men Ryssland godkände resultatet. Vad heter den oppositionspolitiker som anser att egentligen vunnit valet?

1. Viktor Janukovitj X. Viktor Jusjtjenko 2. Leonid Kutjma

5. Under året avled en av Sveriges stora radio- och TV-profiler Ulf Schenkmanis. Hans mest kända program är säkert Trädgårdsdags. Vad heter trädgårdskonsulenten som Ulf hade han vid sin sida i Trädgårdsdags?

1. Lars-Eric Samuelsson X. Sven-Roland Engström 2. Carl-Uno Sjöblom

6. En filmlegend gick ur tiden den 1 juli. Han medverkade i ett fyrtiotal filmer, bl a Vild ungdom från 1953 och Sista tangon i Paris från 1972. Vad hette legenden?

1. Alec Guinness X. Marlon Brando 2. John Wayne

7. Vilket land vann årets Eurovision Song Contest?

1. Turkiet X. Ukraina 2. Serbien-Montenegro

8. Vem vann årets Elitlopp i trav på Solvalla i maj?

1. Gidde Palema X. Scarlet Knight 2. Tsar d'Inverne

9. Vad hette det parti som överraskande tog tre platser i EU-parlamentet vid valet i somras?

1. SPI X. Nationaldemokraterna 2. Junilistan

10. Bengt Baron, tidigare guldmedaljör i simning vid OS i Moskva 1980, utnämndes och tillträdde som koncernchef för ett stort bolag 1 juli. Vilket bolag då?

1. Systembolaget X. Vin & Sprit 2. Svenska Spel

11. Gyllene Tider genomförde sommarens mest välbesökta konsertturné. Hur många människor var det som kom till deras konserter totalt?

1. 121 712 pers X. 492 252 pers 2. 896 701 pers

12. En konstkupp genomfördes i augusti på Munchmuséet i Oslo. Två målningar av Edvard Munch stals. Den ena var Skriet, men vad hette den andra tavlan?

1. Madonna X. Damen med slöjan 2. Grindslanten

13. Rymningar från svenska fängelser har varit vardagsmat under året. Vid ett tillfälle rymde en av de personer som dömts för polis-morden i Malexander. Vad heter han?

1. Jackie Arklöv X. Andreas Axelsson 2. Tony Olsson

De rätta svaren kanske kommer att presenteras i nästa års TN, vem vet.

"Flyttomanen" rör sig – igen!

För omkring ett par decennier sedan kunde ni i just denna förnämliga publikation läsa om "Flyttomanerna". Dom blev kallade så, Jerker och Sverker, under en period när dom hade för vana att med jämna och ojämna – mellanrum göra sina flyttningsrörelser gärna åt ett och samma håll. Dom följde så att säga i varandras spår.

Nu har tydligen Sverker "legat av sig", medan jag, Jerker, fortsätter mina flyttningar. Så sent som i början av december detta år gjorde jag min senaste – förmodligen sista – flytt.

Det blev den här gången ingen längre utflykt, utan bara inom staden Söderhamn. Flyttlasset gick från "Gräddhyllan" på Tallvägen till "Diplomatstaden" vid Ågatan, passande nog i kvarteret "Fåret".

Då tänkte jag att det kan vara dags att redogöra för hur flyttlassen rört sig genom vårt land. Då räknar jag bara tiden från det år vi – Fanny och jag – bildade familj. Det är inte värt att räkna ungarårsrens flyttar för då blir artikeln alldeles för lång.

Flyttat 13 gånger

Jag har ändå konstaterat att från årsskiftet 1956-57 och fram till idag har min familj av olika skäl flyttat 13 gånger. Under den tiden har våra barn ändå klarat sin skolgång, även om det säkert har varit jobbigt många gånger

att byta skola så ofta och ibland till och med mitt i terminerna. Det borde ju ha inneburit problem för dom, men dom har klarat av detta förvånansvärt bra. Så man kan kanske

sjunga med "tomten" från Sollefteå, även om han sjöng om våra pensionärens uppväxt. Till exempel om att det då inte fanns några barnbidrag och skulle dom dra ut en tand fick dom gå till smén. "Men tänk att det blev folk av dom ändå", sjöng han och det kan jag väl också säga om mina barn.

Började i Enånger

Vi började alltså våra "flyttkalas" i Enånger, där Fanny hade en kåk tillsammans med sin morbror Per och drev en frisörfirma. När jag kom in i bilden blev vi dock inte kvar så länge. Kåken såldes. Per flyttade till Rengsjö och vi till Forsa. Efter ett par år gick flyttlasset vidare till Stugsund samt Vallvik och något år senare till Söderhamn. Det var alltså där som mitt "tidningsmakeri" började. Först på Söderhamns Tidning och sedan på Hälsinglands Tidning och Söderhamns-Kuriren. I Söderhamn började också äldsta barnet Lennart sin skolgång.

1965 fick jag jobb på Trollhättans Tidning och då blev det förstås en lite längre flytt. Det är förresten den enda anställning jag ångrat enär där saknades all ordning. Jag blev ändå kvar i hela åtta månader och kallades tro-tjänare eftersom de flesta kollegor kom på förmiddagen och slutade på eftermiddagen, eller ibland någon dag senare.

1966 till Hallsberg

Våren 1966 gick familjens färd till den stora järnvägsknuten Hallsberg för jobb på Nerikes Allehanda. Eftersom NA också köpt Motala Tidning och man vid den tiden hade en stor sommarutställning i Vadstena fick jag förflyttning dit, med ny flytt som följd. I Motala

Järnvägsknuten
Hallsberg 1966.

bodde vi för övrigt på två platser. I Motala fick också Hasse, Bernt och Elisabeth sina första lärospån.

Men flyttkarusellen gick vidare och drog nu till Borås. För egen del blev det jobb på Västgöta-Demokraten. Då var bara sista steget kvar, när det gäller jobbet, men inte flyttningen. Jag fick nämligen jobbet som platschef på tidningen Folket i Nyköping. Detta var 1973 och tre år senare "lyftes jag upp" till redaktionschef och ansvarig utgivare på Folket, men då blev placeringen Eskilstuna och därmed ännu en flyttning. Det slutade med ännu en "upphöjning" till administrativ chefredaktör och på Folket blev jag kvar till min pensionsdag 1987.

Men flyttningsrörelserna blev det förstås inte slut på. Både jag och Fanny längtade tillbaka till Hälsingland och 1991 gick flyttlasset, som jag trodde för sista gången, till Tallvägen i Söderhamn. Våra barn blev däremot denna gång kvar i Mellansverige och Skåne.

Sista flytten?!

Därmed skulle alltså sista flytten vara avklarad, men som jag nämnt blev det ändå ett litet varv till, nämligen hit ner till Söderhamnsån och Ågatan 1. Då ska sålunda cirkeln vara slut. Nu borde jag väl bara ha en flytt kvar och då blir det "med fötterna före". Jag grugar mig inte.

Jerker Algotsson

"Sketlokta på Åsen"

Det har talats om att vissa dofter åstadkommer minnen, särskilt ungdomsårens nostalgiska tankvärdheter. Till och med i årets nobelprisutdelning blev man påmind om detta eftersom några av "vetenskaparna" ägnat tid åt just detta med dofter. Men om dessa dofter påmint något om min ungdoms härliga lukter har jag ingen aning om. Min ungdom omgavs nämligen av en alltigenom kännbar lukt.

Det kom från massafabriken

Den kom från massafabriken i Iggesund och gick inte att ta fel på. Platsen där fabriken låg hette "Åsen" och därför hörde vi aldrig våra fäder säga att det luktade från Iggesund, utan då sa man bara att det luktade "Åsen" eller att det luktade "pengar" eller att det luktade "Sundblad". Gunnar Sundblad var ju, under många år, på den tiden disponent på bruket.

Nu ska det sägas att vi barn ändå klarade oss ganska bra eftersom vi bodde en bit från fabriken. Men när det var lågtryck och ostlig vind fick vi allt våra rediga doftduschar. Men, liksom fäderna, var inte heller vi särskilt stödda. Vi var ju vana.

Alla Iggesundsbor – eller åtminstone de flesta – jobbade förstås på fabriken och lägenheterna blev ordentligt "inpyrda" av fabrikslukten. Hur det är idag har jag ingen aning om, men jag vet att det gjorts åtskilligt för reningen av såväl luft som vatten.

Men att jag råkade hamna i just detta ämne

beror egentligen på att jag har minne av en händelse något längre fram i tiden, när jag alltså kunde kalla mig ungdom och för bra många år sedan lämnat Iggesund och barndomsbygden.

Det borde ha varit någon gång i slutet av 1940-talet, eftersom min syster Annas äldsta dotter Margareta vid den tiden var bara spädbarn. Av den historien framgår att minnena från barndomens lukter inte bara påminner om diverse dofter, utan också att de ofta och ganska snabbt försvinner ur ens medvetande.

När detta hände hade jag väl varit borta från hembygden ett par, tre år eller kanske något mera, eftersom jag då var bosatt i Ystad utav alla platser. Jag hade bestämt mig för en hemresa och gjort upp med syster Anna att hon skulle möta mig vid stationen i Hudiksvall, varifrån vi skulle ta taxi hem till Långviken. Vi steg in i taxin och barnvänlig som jag var tog jag lilla Margareta i knäet. Vi närmade oss Iggesund och det kom en omisskänlig doft från min lilla systerdotter. Eftersom jag var säker på att det hänt något som man brukar kalla "en olycka" lyfte jag över den lilla till min syster och sa att "nu får du ta henne". Syster Anna såg lite konfunderad ut, men protesterade inte.

Vi konstaterade ganska snart att vi faktiskt befann oss i Iggesund och där var det inte alltid så lätt att skilja den ena doften från den andra.

Jerker Algotsson

Han – han hann han...

Det är säkert inte bara jag, utan alla vi syskon, som många gånger undrat över hur våra föräldrar och främst kanske pappa Algot kunde hinna med att få vår tomt i Långviken så välordnad. Ni skall veta att när vi 1933 flyttade dit var allt ett enda stenröse med stora eller mindre stora stenar överallt.

Under den ljusa årstiden gjorde vår far dagligen sina 12-timmarsskift på flottningen från 06 till 18. Efter det hade han massor av uppdrag för olika föreningar. Det innebar att när han kom hem gällde i stort sett bara omklädning för att ge sig ut på diverse uppdrag. På cykel förstås. Efter dessa kom han sällan hem förrän framemot midnatt. Men stubbrytaren, som alltid under många år stod på tomten, verkar ändå ha gått varm. När fick han egentligen någon tid över att klara detta.

Ska försöka komma ihåg

Jag ska försöka komma ihåg några av hans frivilliga uppdrag för att ge en bild av "fritidssysselsättningen". Han var t ex kassör för facket och det betydde att han med jämna mellanrum fick cykla runt och inkassera avgiften, eller kontingenten som man sa. Och då gällde inte bara Njutångers socken med Iggesund, utan även Näcksjö och Forsa. Det blev några mils cykelturer varje gång.

Han var också djupt engagerad i NTO-rörelsen där det inte bara rörde sig om möten utan även andra engagemang. För den organisationen tog han inför varje jul beställningar på jultidningen "Julgranen", som han sedan dagarna före jul cyklade runt och delade ut.

Idrottsföreningen

I idrottsföreningen, Njutångers IF, lade han ner åtskilliga timmar och var bl a med om att schakta och bygga idrottsplatsen, liksom den intilliggande festplasten. Vid festerna var han anlitad som ordningsvakt. Även där blev det förstås en hel del möten eftersom han också hade diverse förtroendeuppdrag. Vintertid höll han i det mesta när det gällde skidåkning.

Han var också ombud för Hudiksvalls Nyheter och sålde prenumerationer samt naturligtvis inkasserade abonnemangsvgiften och även då gällde det att cykla runt till

alla prenumeranter i socknen. Då blev det åtskilliga mil igen. Han var tydligen en mycket energisk prenumerantanskaffare eftersom han fick fina priser varje år. Det kunde vara cyklar, radioapparater och andra värdefulla grejer.

Sugen på lite mat

Det var kanske inte så konstigt att han var sugen på lite mat varje gång han kom hem mitt i nätterna. Och då gillade han gröt bäst. Mamma Karin började redan tidigt under åren att se till att det fanns gröt i ugnen. Det var visserligen järnspis men gröten höll sig varm. Från början skrev hon "Gröt i ugnen" på en vanlig papperslapp som hon bytte varje dag. Om det var för att det gick åt för mycket papper eller om det var för att det blev lite bökitigt att byta lapp varje kväll vet jag inte, men hon bytte ut papperet mot en kartongbit och då kunde hon lägga den på tallriken varje gång.

Glömde lägga kartongbiten

Men så hände det sig, som det brukar heta, att hon en gång efter många år glömde lägga dit kartongbiten. Hon blev förvånad när hon upptäckte att pappa Algot inte ätit någon gröt. När hon frågade varför han inte ätit fick hon det något överraskande svaret. "Nej, det låg ju inte någon lapp där!! Vanans makt var tydligen stor.

Det blev några korta rader

Detta blev några korta rader om vår idoge far och mor också förresten. Hon drog säkert också åtskilliga varv på stubbrytarveven, förutom allt annat hon hade att ta hand om.

Men jag fortsätter att fundera: När fick han tid att få till en sådan ordning på tomten. Ni skall veta att på den tiden hade man sitt vanliga arbete även på lördagar.

Jerker Algotsson

